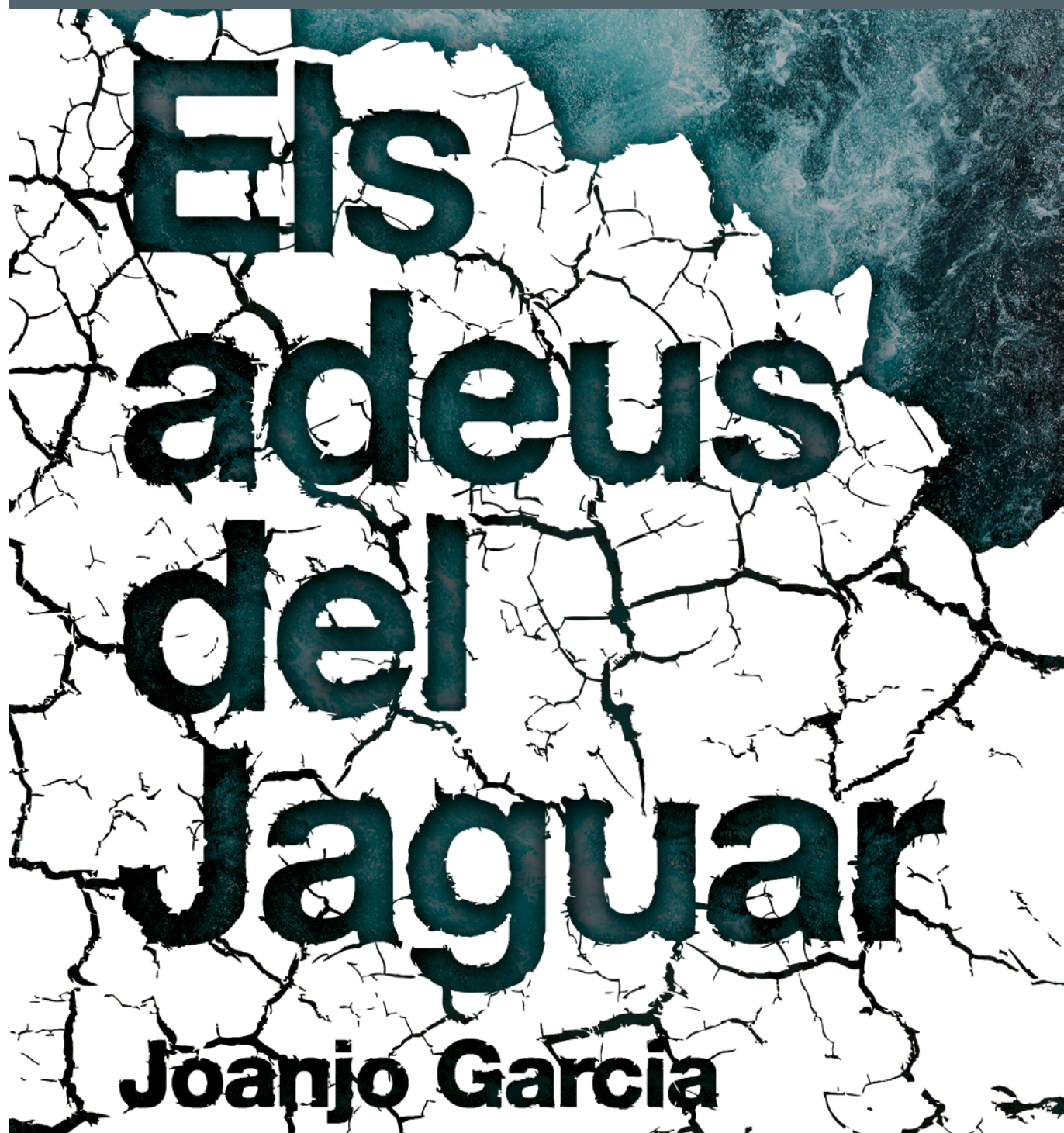

LECTURA
activa

Quadern
per a l'alumnat

Els adeus del Jaguar

Joanjo Garcia

ET DONEM LA BENVINGUDA A LECTURA ACTIVA!

Aquest és el quadern de treball *Lectura activa* del llibre *Els adeus del Jaguar*, de Joanjo Garcia. Les activitats que et plantejem a continuació tenen com a objectiu ajudar-te a recordar el contingut del llibre i treballar una sèrie de qüestions que s'hi relacionen però que, a més, et resultaran útils per a altres aspectes de la teua vida acadèmica i social. També pots fer les activitats digitals autocorrectives que trobaràs en la fitxa del llibre en el web www.bromera.com, juntament amb altres recursos.

La primera part del quadern planteja un treball sistemàtic i escrit, mentre que en la segona part trobaràs activitats per a resoldre de manera individual i unes altres que hauràs de treballar en parella, en grup o amb la classe sencera; a més, hauràs de llegir en veu alta, modular la veu, improvisar parlaments, bastir arguments per a fonamentar les teues opinions, inventar històries i fer uns treballs diversos, originals, engrescadors i divertits.

Au, va, acompanya'ns!

LECTURA
activa

COMPRESIÓ LECTORA

1. Com és el narrador de la novel·la? Subratlla les paraules d'aquest fragment que permeten identificar-lo i justifica la teua resposta.

Jo vaig ser durant una temporada la Valen —de valenciana i perquè al meu carrer hi havia una vella mig boja que es deia Valentina que sempre anava rodejada de gossos i que cada vegada que em veia em deia filleta, mentre semblava ignorar la resta de la humanitat— i després la Lletres perquè quan passaven per casa a buscar-me sovint tenia una novel·leta en les mans.

---

2. La novel·la és un subgènere narratiu en què podem trobar més d'una tipologia textual. Busca en el text un fragment en què predomini cada una d'aquestes tipologies i anota'n les pàgines on l'has localitzat.

Narratiu Descriptiu Conversacional

- Podríem trobar alguna tipologia textual més en el llibre? Justifica la teua resposta.

---

3. Aina i Marta eren millors amigues durant la infantesa, però ara s'han distanciat. Quins penses que en són els motius?

---

4. Ordena cronològicament els següents successos de la novel·la.

- Aina retorna a Valhondo.
- La colla li fa una sorpresa a Aina.
- Aina visita el cementeri.
- Aina descobreix qui li va enviar el vídeo.
- Carlos confessa qui era Patrícia.
- Aina visita la mare de Juan David.
- Aina signa el mural de la colla.

5. Aina i Miquel porten la seua relació amb molta cautela, per tal d'evitar-se decepcions. Per parelles comenteu aquest fragment. Penseu que fan bé o que en l'amor és més important deixar-se portar? Intenteu trobar arguments per defensar les dues postures.

Els dos ens neguem contínuament l'entusiasme, com si renegàrem del risc que representa tota estima. L'amor és cec. Anar amb els ulls entretancats no s'hi val. I ell és un expert en això de llevar-se la bena de la mirada i tindre-la preparada abans de la ferida. És com si cap dels dos volguera emocionar-se i després decebre's. Potser per això hem triat decebre'ns al principi i a petites dosis.

6. A Aina, li agrada llegir i veure pel·lícules. Identifica el fragment en què la narradora fa referència a *El Senyor dels anells*. Per què penses que utilitza aquest referent? Què tenen en comú la situació dels personatges de la saga de Tolkien i els de la novel·la?

---

7. La novel·la parla de dos incendis. Un de real que va afectar la comarca fa una dècada i un altre de metafòric que, segons la protagonista, s'apropa al poble de Valhondo. En què consisteix aquest segon incendi? Posa exemples.

---

8. Quina importància té, per a Aina, el trencaclosques de dues-centes peces? Per què penses que el fet de no poder acabar-lo afecta tant la protagonista?

.....
.....
.....

9. Al llarg de la novel·la, Aina recorda diverses anècdotes significatives de la vida del Jaguar. Explica breument quines ocorren en aquests llocs. Amb quin personatge estan relacionades?

- A les festes de Sant Roc: .....
- A l'institut de l'Olmedal: .....

10. Relaciona les emocions que sent Aina amb les situacions que li les provoquen.

bleda •	• davant les dures acusacions de Carlos
congelada •	• quan la colla li organitza una sorpresa
amb una alegria incompleta •	• davant l'actitud de Marisa
perplexa •	• després de l'episodi del robatori

11. La percepció que té Aina de Max canvia al llarg de la novel·la. Quins fets fan que la protagonista desenvolupi una certa estima pel seu padrastre?

.....
.....

12. Torna a llegir aquests dos fragments de la novel·la i respon.

Molts adults opinaven que la decisió del Jaguar havia provocat una espiral d'imitació i alguns pares es posaren en marxa per esborrar el seu pas per Valhondo. Van repintar totes les parets del poble que ell havia marcat amb el símbol d'un jaguar. Anys enrere s'havia fet una plantilla i havia poblat el mur de l'escola, les parets del safareig i les d'algunes cases abandonades amb siluetes de jaguars. Després, fins i tot, l'esborraren de les converses. Això deien Marta i Yoli, que ningú parlava del tema, ni tan sols entre la colla. Era millor, repetien, passar pàgina, centrar-se en el futur, no posar-nos tristos.

–Tranquil·la, no et preocupes. Saps? Ets l'única que m'ha preguntat. I la metgessa em va dir que parlar em vindria bé.

- Què et sembla la decisió dels pares d'esborrar el símbol del jaguar de les parets del poble? En què s'assembla al fet que la colla no vulga explicar-li a Aina la identitat de Patrícia?

.....
.....
.....

LECTURA EN VEU ALTA

Abans de començar a llegir en veu alta...

- Subratlla les paraules menys conegudes per a tu i repeteix-les tantes vegades com ho necessites.
- Fixa't bé en la puntuació.
- Assegura't que entens tot el text.

1. Llig en veu alta els dos primers paràgrafs del monòleg interior amb què Aina comença la novel·la. Abans de fer-ho, tingues en compte...

- L'entonació i la durada de cada frase.
- El ritme i les pauses que has de fer.
- Ressalta les frases clau del monòleg com la primera i l'última: «He de contar la història del Jaguar».

He de contar la història del Jaguar. Li ho dec. Escric el seu nom mentre el cotxe fa una revolta i el moviment em perjudica la calligrafia. Repasse les sis lletres del seu malnom sobre l'última pàgina d'un quadern que he comprat abans d'emprendre aquest viatge i apareixen destacades en la frase com si foren les úniques importants. Un sotrac en la carretera m'ha fet allargar la ge, i la u ha quedat diminuta pel mateix motiu. Però també sé que darrere dels traços maldestres hi ha una tremolor, la ràbia continguda de saber-me incapaç d'explicar els seus motius.

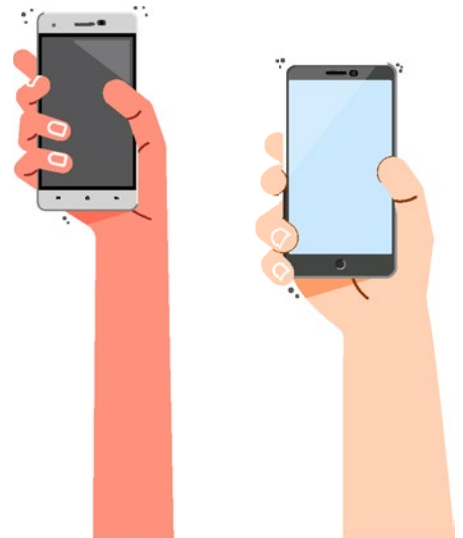
Llig la frase com en un murmurí per baix dels acords de la música que sona al cotxe. He de descobrir per què ho va fer, explicar la seua història per entendre'l. I immediatament, contravenint la perífrasi d'obligació, em pose a mirar per la finestra. La carretera està flanquejada per un bosc de pins joves que passen a una velocitat vertiginosa. La monotonia d'aquest verd veloç, sempre el mateix i sempre diferent, em fa pensar en els vells instruments que precediren la càmera cinematogràfica: aparells com el cinetoscopi que utilitzaven unes poques fotografies per crear sensació de moviment, encara que sempre foren les mateixes i l'acció que projectaven s'haguera de repetir en bucle, una vegada i una altra. Així em sent ara, mirant per la finestra i tornant els ulls sobre el quadern. Pins difuminats i un reclam negre sobre blanc: He de contar la història del Jaguar.

2. Per parelles, representeu el diàleg entre Marta i Aina del final del capítol 6. Podeu fer-ho dues vegades, intercanviant-vos els papers. Teniu en compte que Marta es troba cada vegada més molesta a causa de les preguntes d'Aina i que, qui interprete a Aina, haurà de desdoblarse també per a interpretar el narrador.
3. Formeu grups i repartiu-vos els papers per a interpretar l'escena de la sardinada en el capítol 7. És una escena complicada en què hi ha diversos personatges i fragments de poemes intercalats amb la narració. En acabar valoreu la participació de tots els companys tenint en compte l'entonació, el ritme, els canvis de registre i el volum utilitzat. No us oblideu de fer una crítica constructiva, proposar millores i destacar els aspectes més positius de cada intervenció.

LECTURA DIALOGADA

1. Vegeu el vídeo *Salut mental (jove) en la ficció: Els adeus del Jaguar, Werther, Chemical Hearts i més* en el canal de YouTube *La prestatgeria de Marta*. Organitzeu-vos per grups i comenteu els principals temes que explica la *booktuber* Marta Meneu.

- Esteu d'acord amb la seua valoració d'*Els adeus del Jaguar*?
- A més dels temes de què parla la *booktuber*, quins temes més toca la novel·la?
- Coneixeu els referents (llibres, sèries, pel·lícules) amb què la compara?
- Quines obres més coneixeu que toquen aquests temes? Expliqueu-los als companys i les companyes.

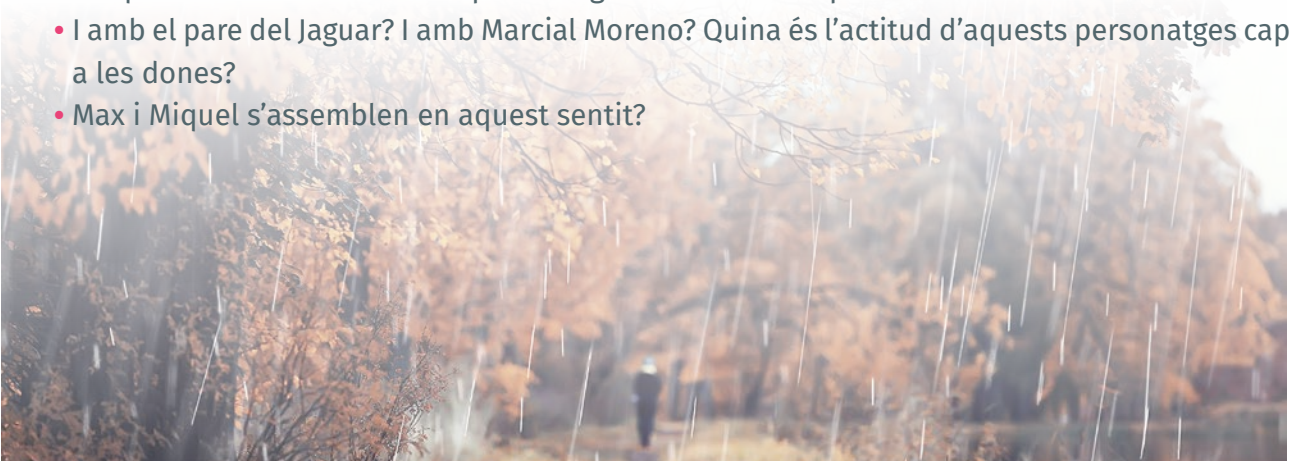

2. Llegiu l'epíleg de Rafael Sotoca i Begoña Frades i organitzeu una tertúlia en què debateu sobre la prevenció del suïcidi a partir de la novel·la.

- Abans de començar, busqueu informació sobre la prevenció del suïcidi en les pàgines web que recomanen els especialistes.
- Nomeneu un moderador o moderadora que s'encarregue de dirigir la tertúlia.
- Intenteu relacionar els vostres arguments amb fragments i personatges de la novel·la.
- Podeu començar amb una pregunta com aquesta: és vàlida l'estratègia del silenci que adopta una part del poble a propòsit de la mort del Jaguar?

3. Un dels reptes del feminisme actual és replantejar la masculinitat tradicional, per tal de crear una masculinitat més saludable. Elegiu un dels personatges masculins de la novel·la i parleu sobre la seua relació amb les dones. Després, podeu abordar aquestes preguntes.

- De quina manera contrasta el personatge de Max amb el pare d'Aina?
- I amb el pare del Jaguar? I amb Marcial Moreno? Quina és l'actitud d'aquests personatges cap a les dones?
- Max i Miquel s'assemblen en aquest sentit?

Recorda que...

- És important escoltar els altres participants.
- L'opinió de tots és igual de vàlida.
- Cal respectar el torn de paraula.
- S'han d'aportar arguments raonats a la discussió i, sempre, amb respecte.

CREACIÓ LITERÀRIA

- 1. Què opines de la màquina dels vint segons del Jaguar? Pensa en un moment de la teua vida en què t'hauria agradat utilitzar-la i explica'l com si fores la narradora de la novel·la.**
- 2. De quina manera podria haver reaccionat l'equip directiu de l'institut de l'Olmedal davant del conflicte entre Juan David i Marcial Moreno per tal d'arribar a una solució més justa? Per grups, establiu el protocol que s'hauria d'haver seguit i redacteu-lo en forma de text expositiu.**
  - El text haurà de tindre tres parts: introducció, desenvolupament i conclusió.
  - En la introducció, presenteu els motius pels quals es redacta el protocol.
  - En el desenvolupament, expliqueu les diferents mesures que heu pres.
  - En la conclusió, finalitzeu indicant des de quin moment s'aplicarà el protocol i què s'ha de fer en cas de dubte.
  - Agrupeu en un mateix paràgraf les idees relacionades entre si i utilitzeu connectors.
  - Utilitzeu oracions curtes, senzilles i entenedores.
- 3. El propòsit inicial d'Aina és escriure la història del Jaguar. A partir de les descripcions, les anècdotes i els esdeveniments que es conten d'ell en la novel·la, elabora la teua pròpia versió de la història de Juan David. Pots afegir dades i narracions de creació pròpia sempre que siguen coherents amb la resta de la novel·la. Pots començar-la així:**

Juan David Martínez, Madrid, abril de 2000 - agost de 2018.

Quadern didàctic
referit al llibre

Els adeus del Jaguar

(ISBN: 978-84-1358-140-8)

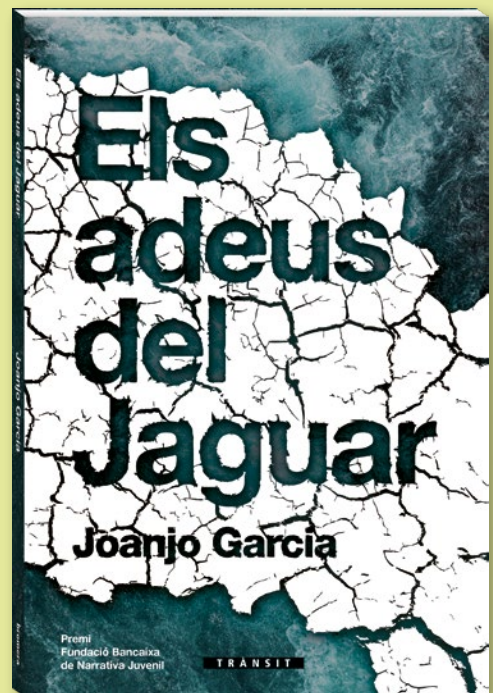
© Xavier Hernández i Garcia

© Edicions Bromera, SLU

www.bromera.com

Els adeus del Jaguar

Aina torna al poble. I sap que, en fer-ho, ha d'escriure la història del Jaguar. D'aquell amic, d'aquella persona que va estimar, i amb qui va compartir estius d'adolescència. Aina ha d'escriure la història del Jaguar, de Juan David Martínez, d'aquell jove que es va llevar la vida amb només díhuit anys. Que es va suïcidar, encara que la paraula faça mal i siga un tabú, encara que al poble tot siguen eufemismes per evitar-la, encara que siga tan difícil entendre per què ho va fer, encara que hagen passat dos anys de silenci i de misteri.

Joanjo Garcia

És llicenciat en Història i ha exercit com a professor de secundària. L'any 2013 publicà la seua primera novel·la, *Quan caminàrem la nit*, que va ser reconeguda amb el Premi Enric Valor de Novel·la. Després, ha publicat, entre altres, *Aquell agost amb punt final*; *Tota la terra és de vidre*, guanyadora del Premi de Narrativa Antoni Bru; *El temps és mentida*, guardonada amb el Premi de Novel·la Ciutat d'Alzira, i *Heidi, Lenin i altres amics*, reconeguda amb el Premi València de Narrativa.

